

Gör internationella prisjämförelser handeln mera konjunkturkänslig?

Om de nordiska e-handelsmarknaderna är integrerade så kommer eventuella kostnadschocker i ett land också att spilla över till grannländerna, med högre volatilitet i de nationella ekonomierna som följd. I en sådan situation kan ökad internationell e-handel alltså bidra till att göra de nationella ekonomierna i allmänhet, och handelsbranschen specifikt, mer konjunkturkänsliga.

Trots det har vi inte kunnat finna några empiriska studier om hur ökad internationell e-handel och ökad marknadsintegration påverkat den svenska ekonomin i det avseendet. Det fåtal tidigare studier som existerar i frågan är i stället genomförda med nordamerikanska data, där man studerat gränshandel mellan USA och Kanada.

Syftet med vårt forskningsprojekt har därför varit att studera graden av marknadsintegration mellan fyra nordiska e-handelsmarknader (Danmark, Finland, Norge och Sverige) för tolv produktkategorier inom konsumentelektronik och vitvaror under perioden september 2020 och december 2022. Mera specifikt har vi under projektets gång försökt besvara följande forskningsfrågor:

- Är de nordiska e-handelsmarknaderna integrerade i meningen att en kostnadschock i ett land får återverkningar även i grannländerna?
- Skiljer sig graden av marknadsintegration åt beroende på produktkaraktäristika relaterat till hur enkelt gränshandel kan genomföras?

- Hur stora likheter i prissättning finns för identiska produkter som säljs på flera nationella marknader?

- Hur ofta ändrar e-handlare sina priser, och hur skiljer sig detta beroende på produktkategori samt land som studeras?

För att undersöka i vilken utsträckning marknader är integrerade kommer vi att studera hur förändringar i kostnader i ett land påverkar prissättningen för identiska produkter sålda av samma e-handlare i grannländerna. Om en kostnadschock i ett land påverkar priserna för identiska produkter även i grannländerna anses dessa marknader vara integrerade.

För att kunna studera om marknader är integrerade krävs således data över priser på identiska produkter som säljs av samma handelsföretag på flera nationella marknader. Sådana data har därför webskrapats från prisjämförelsesidan Prisjakt's hemsidor i de länder där man är etablerad. Utöver detta ►

behövs data för någon variabel som påverkar kostnaderna för att sälja en specifik produkt lika för alla handlare inom ett givet land, men som inte alls påverkar kostnaderna för handlare i grannländerna. Förändringar i ett lands nominella växelkurs uppfyller dessa krav och är dessutom enkelt tillgänglig från Världsbankens databaser.

Resultaten från vår forskning visar att:

- Priserna för identiska produkter i de undersökta länderna är högt korrelerade, och det gäller inte endast genomsnittspriser utan även medianpriser samt priser vid den 25:e samt 75:e percentilen.
- Tiden som förflyter mellan prisförändringar är betydligt kortare i våra data jämfört med i de flesta tidigare studier, och särskilt jämfört med de studier som genomfördes för 10–20 år sedan. Prisförändringar är mera frekventa idag än tidigare.
- De nordiska e-handelsmarknaderna för produkter som enkelt kan handlas över gränserna (spel till datorer och spelkonsoler, hörlurar, mobiltelefoner, och så vidare) är tydligt integrerade i meningen att kostnadschocker i ett land får återverkningar på prissättningen för dessa produkter även i grannländerna.
- För produkter som inte är lika enkla att handla över nationsgränser, till exempel på grund

av att de är skrymmande och kräver dyrare transporter samt kanske också installation (vitvaror) visar resultaten i stället att de nationella marknaderna är segmenterade i meningen att kostnadschocker i ett land inte påverkar priserna i grannländerna.

- Risken för att ekonomiska chocker sprider sig på internationellt integrerade marknader måste vägas mot värdet för konsumenten av den ökade konkurrens samt det ökade utbud som internationell e-handel leder till.
- Då spridningsrisker vid kostnadschocker främst identifierats för produktkategorier som har ett något lägre pris gör vi i dagsläget bedömningen att de mikroekonomiska fördelarna (hårdare konkurrens, ökat utbud) överväger de makroekonomiska riskerna (spridning av asymmetriska chocker¹) med ökad internationell e-handel.
- Detta kan dock komma att ändras, och vår analys bör därför upprepas med jämna mellanrum för att bevaka de makroekonomiska risker som kan finnas förknippade med ökad internationell e-handel. ■

1 En asymmetrisk chock påverkar länder olika. I vårt fall tänker vi oss en kostnadschock som är specifik för ett land, men som om marknader är integrerade ändå får internationella återverkningar.

Projektnamn: Gör prisjämförelsesidor handeln mer konjunkturkänslig?

Projektledare: Niklas Rudholm.

Övriga projektdeltagare: Kenneth Carling och Charlie Lindgren.

Beviljat anslag: 2 000 000 kronor.

Projektid: januari 2021 – december 2022.

Handelsrådet | 103 29 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 60
Telefon växel 010-471 85 80
www.handelsradet.se